

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

МИНИСТАРСТВО ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Сектор за надзор и предострожност у животној средини

**ПЕРМАНЕНТНО
ОБРАЗОВАЊЕ
*ЛОКАЛНИХ ИНСПЕКТОРА***

ИЗВЕШТАЈ

Београд 2017

2017

ПОЗДРАВНА РЕЧ МИНИСТРА

У организацији Министарства заштите животне средине, Сектора за надзор и предострожност у животној средини, у периоду од септембра до децембра 2017. године, у Београду је одржано 5 обука за инспекторе заштите животне средине јединица локалне самоуправе.

Министар заштите животне средине, Горан Триван је отворио сваку од одржаних обука. У свом обраћању министар је нагласио да су послови надзора у заштити животне средине најважнији инструмент за спровођење политике заштите животне средине. Због тога ће се настојати да се створе услови за бољи рад и већа овлашћења инспекторима заштите животне средине у пракси. За успешнији рад инспекције, нарочито је значајно успостављање уже сарадње са невладиним организацијама које се баве заштитом животне средине и медијима. Такође, од великог значаја је боља организација у раду, јачање компетенција, правовремено и истинито информисање јавности, које ће омогућити унапређење стања животне средине у Србији. За бољи рад инспекције потребно је да се инспектори стално образују и да се упознају са позитивним праксама из света. Обуке за инспекторе су значајни део активности Министарства на континуалном образовању и јачању компетенција инспекције, што је један од предуслова за напредак у области заштите животне средине у целини. За боље решавање проблема у животној средини, за шта су грађани животно заинтересовани, неопходно је да се инспекцијама омогуће потребни кадрови, средства и већа подршка у раду, као и боље разумевање значаја њиховог рада. На овим обукама инспектори из свих крајева Србије имали су прилику да непосредно постављају питања министру о раду Миистарства, али и да упуте сугестије и предлоге у циљу побољшања рада у пословима инспекцијског надзора.

СТРАТЕГИЈЕ РЕФОРМЕ ЈАВНЕ УПРАВЕ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

Акционим планом за спровођење Стратегије реформе јавне управе у Републици Србији за период 2015-2017. године („Службени гласник РС”, бр. 31/15), у оквиру четвртог посебног циља под називом „Повећање правне сигурности и унапређења пословног окружења и квалитета пружања јавних услуга”, планирана је Реформа инспекцијског надзора и обезбеђивање боље заштите јавног интереса, уз смањивање административних трошкова инспекцијског надзора и повећање правне сигурности субјеката инспекцијског надзора.

Резултат спровођења ове мере је успостављање новог јединственог правног оквира за инспекцијски надзор кроз Закон о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15) и подзаконска акта донета на основу њега. Закон о инспекцијском надзору је ступио на снагу 29. априла 2015. године, а почео је у потупности да се примењује 30. априла 2016. године. Значајне новине су одредбе којима се уређује поступање према нерегистрованим субјектима као и успостављање система процене ризика и управљања ризицима у спровођењу инспекцијског надзора, чиме је елиминисана, односно, битно смањена арбитрарност, неуједначеност, коруптивност и друге потенцијалне злоупотребе у покретању и спровођењу инспекцијског надзора, као и примедбе на учесталост и трајање инспекцијског надзора код појединих односно изостанак инспекцијског надзора код других субјеката.

Превентивне функције инспекцијског надзора имају предност над репресивним, као пружање подршке одрживом пословању и развоју привреде у складу са прописима, а ради стварања повољнијег амбијента за инвестиције и пословање.

Да би се послови инспекцијског надзора спроводили и давали очекиване резултате, потребни су повећани капацитети инспекцијских служби за спровођење новог система инспекцијског надзора, који истовремено представља један од резултата Акционог плана, предвиђеног у оквиру реформе инспекцијског надзора.

ИНСПЕКЦИЈА ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Инспектори Сектора за надзор и предострожност у животној средини Министарства заштите животне средине врше контролу примене 17 закона и преко 250 подзаконских аката из области заштите животне средине, одрживог коришћења рибљег фонда и заштите од јонизујућих зрачења, и то:

- 1) Закон о заштити животне средине
- 2) Закон о процени утицаја на животну средину
- 3) Закон о заштити ваздуха
- 4) Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине
- 5) Закон о заштити од буке у животној средини
- 6) Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину
- 7) Закон о водама
- 8) Закон о управљању отпадом
- 9) Закон о амбалажи и амбалажном отпаду
- 10) Закон о хемикалијама
- 11) Закон о биоцидним производима
- 12) Закон о заштити од нејонизујућих зрачења
- 13) Закон о заштити природе
- 14) Закон о националним парковима
- 15) Закон о заштити земљишта
- 16) Законом о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда
- 17) Закон о заштити од јонизујућих зрачења и о нуклеарној сигурности

Специфичност сваког прописа којим је уређена свака појединачна област, условила је организацију Сектора за надзор и предострожност у животној средини као функционалне целине са три различите врсте инспектора, и то: инспектор за заштиту животне средине, инспектор за заштиту и коришћење рибљег фонда и инспектор за заштиту од јонизујућих зрачења.

Прописима из области заштите од великих хемијских удеса и заштите од јонизујућих зрачења вршење инспекцијског надзора није поверено органима аутономне покрајине и локалне самоуправе и као такви врше се само на нивоу Министарства, што свакако представља олакшање, како за њихово планирање, тако и за уједначено и ефикасно поступање.

Важећим прописима у области заштите животне средине, послови инспекцијског надзора поверени су аутономној покрајини, граду Београду и јединицама локалне самоуправе. У областима: управљање отпадом, заштита ваздуха, заштита природе, нејонизујуће зрачење, заштита од буке, заштита вода и заштита рибљег фонда надлежна је аутономна покрајина. Граду Београду поверени су послови инспекцијског надзора у области управљања отпадом, заштите ваздуха, заштите природе, нејонизујућег зрачења, заштите од буке и заштите вода, док су јединицама локалне самоуправе поверени послови из области управљања отпадом, заштите ваздуха, заштите природе, нејонизујућег зрачења и заштите од буке.

ПОВЕРЕНИ ПОСЛОВИ

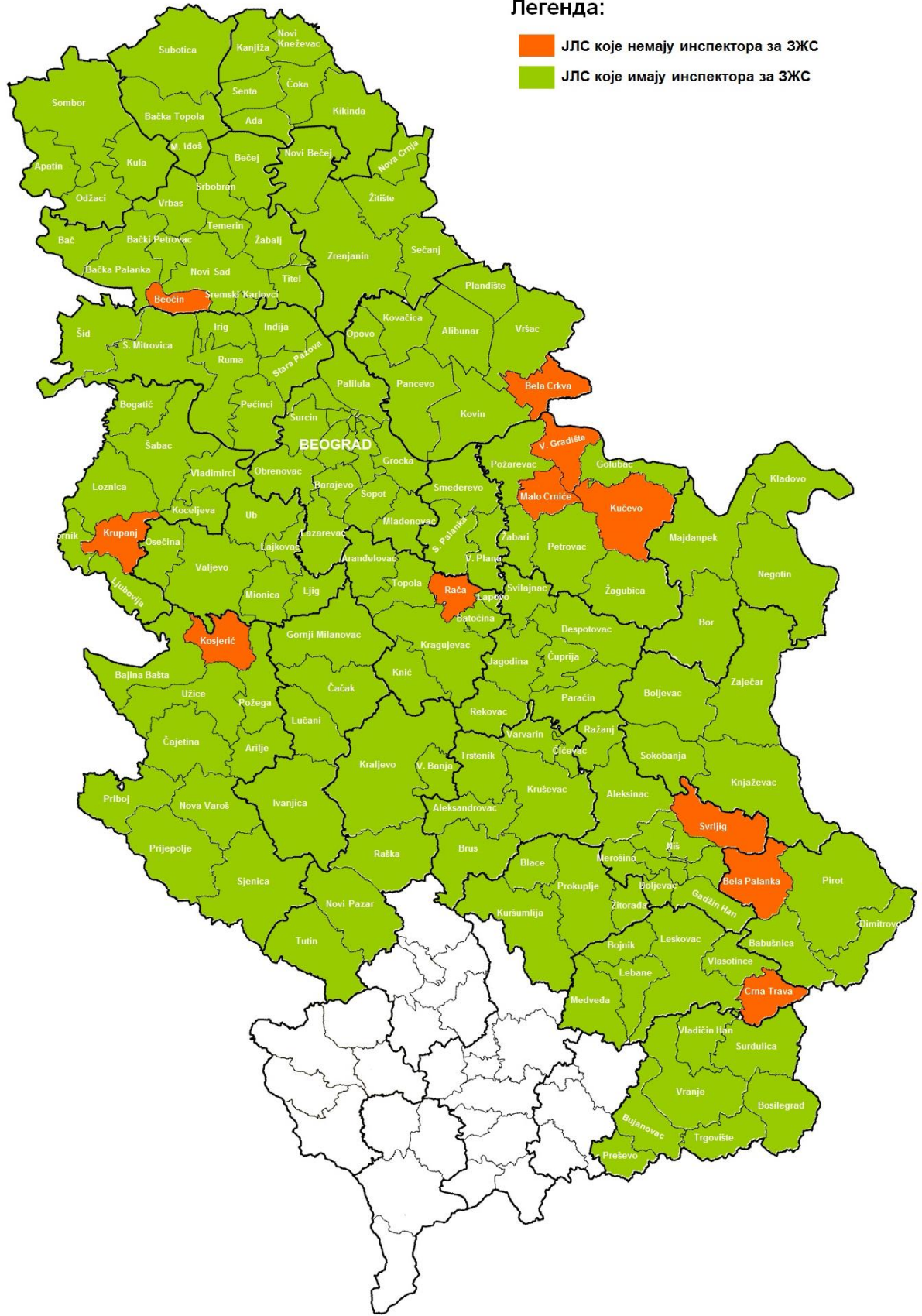
Имајући у виду број закона којима су поверени послови јединицама локалне самоуправе и недовољне капацитете, пре свега организационе и кадровске, указала се потреба за бољом координацијом послова инспекцијског надзора. Посебно су уочени проблеми са њиховом применом у пракси током 2016. године, када је ступио на снагу Закон о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15). а који су били присутни и претходних година. Било је евидентно да су органи аутономне покрајине и локалне самоуправе препуштени сами себи у спровођењу прописа из области заштите животне средине који су им поверени, без успостављене јединствене процедуре поступања и контроле, што је имало за последицу различитост у тумачењу и примени једних те истих одредби прописа у пракси. Неуједначена примена прописа из области заштите животне средине у Републици Србији, у појединим случајевима изазвала је конфузију и незадовољство, са једне стране код оператера који су улагали у привредни развој, а са друге стране и незадовољство грађана којима је по Уставу загарантовано право да живе у чистој и здравој животној средини и да имају информације о томе.

Препознати су следећи проблеми везано за поверене послове у вршењу инспекцијског надзора:

- Недовољни стручни капацитети и обученост инспектора за заштиту животне средине јединица локалне самоуправе,
- Инспектори за заштиту животне средине у великом броју јединица локалне самоуправе, поред послова инспектора за заштиту животне средине, обављају и послове референта за заштиту животне средине, комуналног инспектора, грађевинског инспектора, саобраћајног инспектора и сл,
- Према расположивој евиденцији, од 145 јединица локалне самоуправе у Републици Србији њих 11 (једанаест) немају инспектора за заштиту животне средине.

Легенда:

- ЈЛС које немају инспектора за ЗЖС
- ЈЛС које имају инспектора за ЗЖС

Уочени проблеми су без икакве сумње имали утицај на ефикасност и квалитет у спровођењу поверених послова од стране инспектора за заштиту животне средине у јединицама локалне самоуправе.

КООРДИНАЦИЈА ПОВЕРЕНИХ ПОСЛОВА И ПЕРМАНЕНТНО ОБРАЗОВАЊЕ

Сектор за надзор и предострожност у животној средини Министарства заштите животне средине је препознао значај унапређења, координације и функционалности система поверених послова и предузео је низ активности на њиховом успостављању, у складу са надлежностима, како би се успешно спровела имплементација европских стандарда из различитих области заштите животне средине.

У оквиру Сектора за надзор и предострожност у животној средини формирано је Одељење за поверене послове и образовање са јасним задацима на успостављању и унапређењу координације поверених послова и планирању и спровођењу образовања инспектора за заштиту животне средине на свим нивоима.

Активности Одељења за поверене послове и образовање су обухватиле организацију 9 састанака са инспекторима јединица локалне самоуправе, на којима су били присутни и неки руководиоци инспекција и начелници управа, током 2016. године и почетком 2017. године. Израђена је табела надлежности инспекције у области заштите животне средине као помоћни алат за рад, доступна на сајту Министарства свим заинтересованим субјектима. Организована је обука инспектора за заштиту животне средине, на шта нас обавезује и Закон о инспекцијском надзору. Велику помоћ у организацији одржаних састанка пружила је Стална конференција градова и општина.

Досадашње реализоване активности јасно су указале на заинтересованост јединица локалне самоуправе за унапређење координације и сарадње, обавештавање, размену података, преношење добре праксе, пружање помоћи и уједначавање поступања инспектора за заштиту животне средине према надзираним субјектима, имајући у виду отворена и спорна питања у вршењу поверених послова инспекцијског надзора из области заштите животне средине.

На основу прикупљених информација са одржаних састанака са инспекторима јединица локалне самоуправе током 2016. и 2017. године, уочена је потреба за њиховом обуком за примену прописа из области управљања отпадом, заштите ваздуха, заштите природе, заштите од нејонизујућих зрачења и заштите од буке.

Најзначајнија планирана активност Сектора за надзор и предострожност у животној средини, Одељења за поверене послове и образовање у 2017. години је организовање и одржавање 5 обука за инспекторе за заштиту животне средине јединица локалне самоуправе којима су поверени послови, у периоду од септембра до децембра 2017. године. Одржане обуке инспектора за заштиту животне средине послужили су за отклањање уочених проблема у примени прописа, који су препознати на основу дугогодишњег искуства Сектора за надзор и предострожност у животној средини. Ове обуке представљају важан корак за

ефикасну, квалитетну и једнообразну примену прописа из области заштите животне средине, од стране свих органа на целој територији Републике Србије.

Започети процес образовања инспектора за заштиту животне средине јединица локалне самоуправе, од стране Сектора за надзор и предострожност у животној средини, неминовно ће водити до успостављања перманентног образовања инспекција за заштиту животне средине на свим нивоима и свих осталих чинилаца за јачање свести о заштити животне средине као питања свих питања, што ће захтевати максимално ангажовање свих стручних служби Министарства заштите животне средине, материјалне ресурсе и време.

ОБЛАСТИ ОБУКА

Полазећи од исказаних потреба инспектора за заштиту животне средине јединица локалне самоуправе, које су прикупљене током одржаних састанака током 2016. и 2017. године, на одржаним обукама биле су заступљене следеће области за које се материјали могу преузети овде:

1. Закон о инспекцијском надзору - Процена и управљање ризицима и планирање инспекцијског надзора

- 1.1. Презентација
- 1.2. Контролне листе

2. Управљање отпадом

- 2.1. Презентација
- 2.2. Контролне листе
- 2.3. Процена ризика
- 2.4. Примери

3. Заштита ваздуха

- 3.1. Презентација
- 3.2. Контролне листе
- 3.3. Примери

4. Заштита природе

- 4.1. Презентација
- 4.2. Планирање инспекцијског надзора
- 4.3. Примери

5. Заштита од буке у животној средини

- 5.1. Презентација
- 5.2. Контролна листа
- 5.3. Примери

6. Заштита од нејонизујућих зрачења

- 6.1. Презентације
- 6.2. Контролне листе
- 6.3. Водичи

За презентацију области инспекторима за заштиту животне средине јединица локалне самоуправе сачињена је **Агенда** по којој су спроведене обуке. За потребе спровођења обука припремљени су писани материјали, презентације, практични задаци и примери, као и постојећи алати за процену ризика и контролне листе.

ОРГАНИЗАЦИЈА И РЕАЛИЗАЦИЈА ОБУКА

Сектор за надзор и предострожност у животној средини Министарства заштите животне средине организовао је све активности везано за припрему и реализацију планираних обука.

Такође, предавачи на обукама су били најстручнији инспектори из области које су поверене органима локалне самоуправе. У реализацији обука из Сектора за надзор и предострожност у животној средини Министарства заштите животне средине учествовали су: Жељко Пантелић, помоћник министра, Велисав Пејатовић, Оливера Топалов, Јасмина Јовић, Драгана Босиљчић, Јелена Станковић, Тајјана Бабић, Славиша Симић, Радивојка Лукић, Љубомир Малезановић, Славица Лекић, Александар Благојевић, Венка Анастасова, Маја Стојићевић, Бранислава Тешић, Јелена Божић и Момир Бољанић.

За обуке инспектора за заштиту животне средине јединица локалне самоуправе у току 2017. године, планирана су и у буџету одобрена средства.

Одржано је 5 обука у Београду, у периоду септембар – децембар 2017. године, а обуку је прошло укупно 100 инспектора за заштиту животне средине из исто толико градова и општина.

У одржаној обуци није било инспектора за заштиту животне средине Секретаријата за инспекцијске послове града Београда, имајући у виду да је успостављена координација и сарадња Сектора за надзор и предострожност у животној средини и Секретаријата за инспекцијске послове града Београда интензивна и готово свакодневно.

Полазећи од специфичности сваке од презентованих области, обука је се осим презентација од стране предавача, садржавала и практичне примере, уз интерактивно учешће свих присутних, кроз округле столове, рад по групама и дискусије.

Након спроведних обука инспекторима за заштиту животне средине су додељени сертификати.

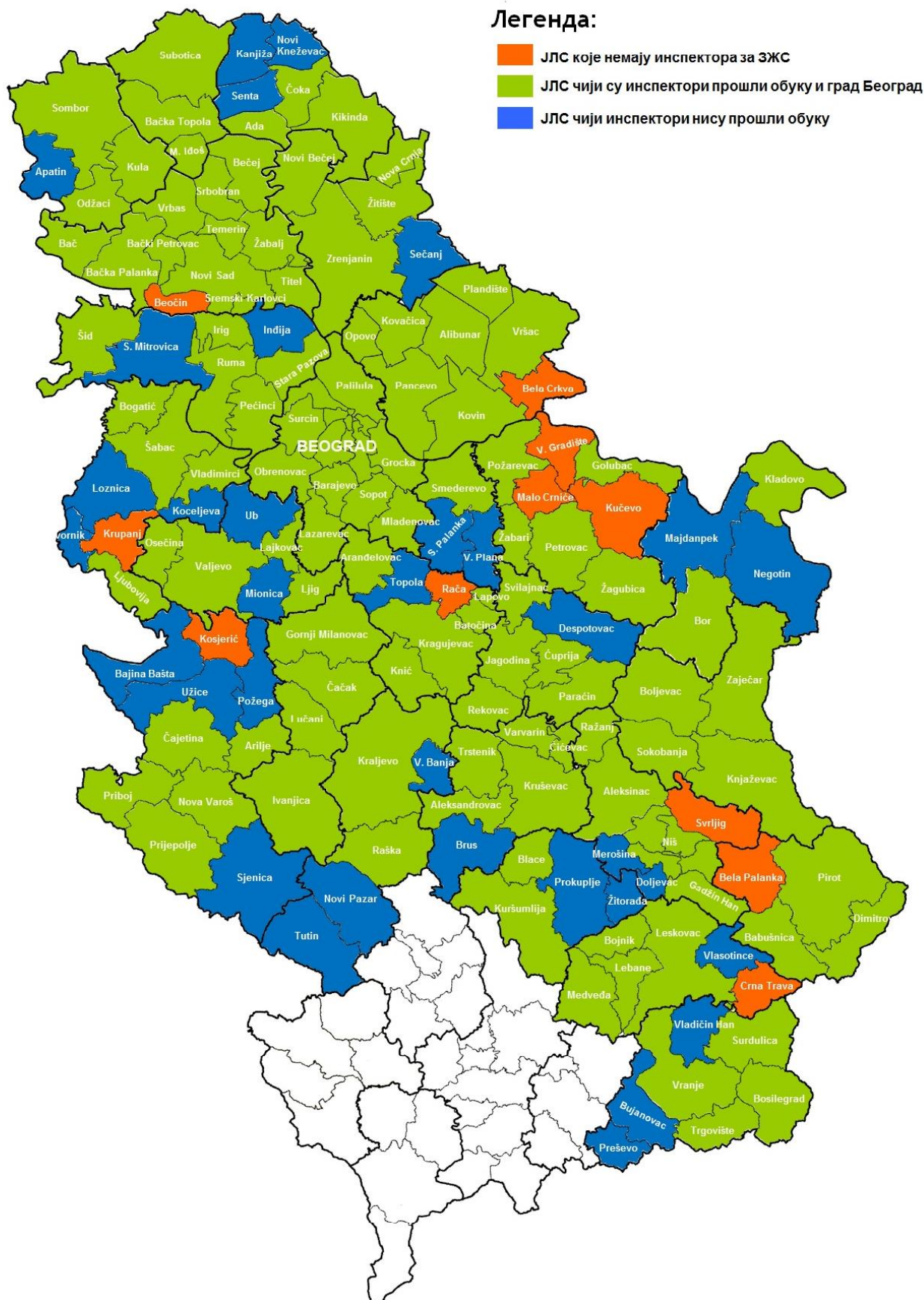

СПИСАК УЧЕСНИКА

Обукама је присуствовало 100 инспектора за заштиту животне средине.

1. Бранка Полић, Сомбор
2. Маја Пилиповић, Кикинда
3. Драгана Ђирић, Пирот
4. Љубисав Веселиновић, Куршумлија
5. Маца Павков Црњански, Бачка Паланка
6. Владимир Митов, Босилеград
7. Биљана Бабић, Медвеђа
8. Марија Петровић, Вршац
9. Драгана Адамовић, Зрењанин
10. Смиља Јовић, Зајечар
11. Славка Јовичић, Прибој
12. Наташа Огашановић, Бор
13. Милена Ковачевић, Александровац
14. Драгица Ерић Цапић, Жагубица
15. Јасмина Цветковић, Параћин
16. Лидија Ристић, Ивањица
17. Горица Вучковић, Варварин
18. Синиша Тркуља, Рума
19. Зоран Војиновић, Сокобања
20. Јела Дакић, Темерин
21. Радосава Бјекић, Ариље
22. Сања Буњевачки, Бечеј
23. Мелани Стевановић, Лебане
24. Биљана Ранђелов, Димитровград
25. Нада Миловановић, Мионица
26. Сима Сремчев, Ада
27. Љиљана Љубић, Врање
28. Горица Стефановић, Пландиште
29. Снежана Симовић, Кнић
30. Вера Унтербергер, Мали Иђош
31. Митар Јовић, Љубовија
32. Јасмина Лечић, Стара Пазова
33. Љиљана Шаренац, Краљево
34. Жељко Андрић, Осечина
35. Љубиша Павловић, Гаџин Хан
36. Татјана Чешљар, Нови Сад
37. Зорица Пешић, Чачак
38. Слободанка Радојчић, Житиште
39. Весна Савић, Свилајнац
40. Теодора Јаковљевић, Оџаци
41. Ана Минић, Рашка
42. Вукомир Топаловић, Нова Варош
43. Слободан Станковић, Бабушница
44. Биљана Станковић, Крушевац
45. Љиљана Радуновић, Јагодина
46. Мира Јездић, Чајетина
47. Саша Ђорђевић, Лесковац
48. Александра Павловић-Николић, Ниш
49. Сузана Дулић, Суботица
50. Александра Певец, Бачка Топола
51. Живана Петровић, Алибунар
52. Илиана Терпенка, Панчево
53. Бранимир Аничић, Бач
54. Милена Грујић, Шабац
55. Весна Томић, Ваљево
56. Славица Радивојевић, Смедерево
57. Никола Вуковић, Крагујевац
58. Радмила Љујић, Голубац
59. Сретен Станковић, Трговиште
60. Жива Неатница, Нови Бечеј
61. Душанка Клиска, Чока
62. Ивана Милинов, Тител
63. Тивадар Богош, Ковин
64. Биљана Леовац, Кула
65. Новка Орестијевић, Врбас
66. Александар Андрић, Сремски Карловци
67. Драгана Радовановић, Богатић
68. Драгана Савић, Пећинци
69. Џенита Кратовац, Пријепоље
70. Мирјана Кукић, Лучани
71. Оливера Најдановић, Пожаревац
72. Будимка Трифуновић, Трстеник
73. Аница Мојашевић, Ражањ
74. Горица Сајић, Љиг
75. Саша Тасић, Алексинац
76. Душица Дукић, Књажевац
77. Маријана Гаврановић-Јанковић, Ћуприја
78. Лидија Савић, Петровац на Млави
79. Снежана Станић, Сурдулица
80. Нада Нађ, Србобран
81. Марина Митровић, Опово
82. Горица Радовић, Лајковац
83. Татиана Милина Туранова, Бачки Петровац
84. Весна Алексић, Аранђеловац
85. Ката Стојковић, Рековац
86. Звездан Стефановић, Кладово
87. Марина Филиповић, Тићевац
88. Илијана Поповић, Жабалъ
89. Ивана Адамовић, Горњи Милановац
90. Ивица Рушпај, Ириг
91. Зоран Лазаревић, Владимирци
92. Горан Михајловић, Ковачица
93. Александра Недић, Шид
94. Сања Пушица, Жабари
95. Милован Радивојевић, Бољевац
96. Бранислав Ђурђевић, Нова Црња
97. Марина Спасојевић, Лапово
98. Весна Барјактаревић, Баточина
99. Сања Радосављевић, Блаце
100. Златко Лонг, Бојник

На одржаним обукама у 2017. години, 100 инспектора за заштиту животне средине из исто толико општина и градова Републике Србије је завршило обуку.

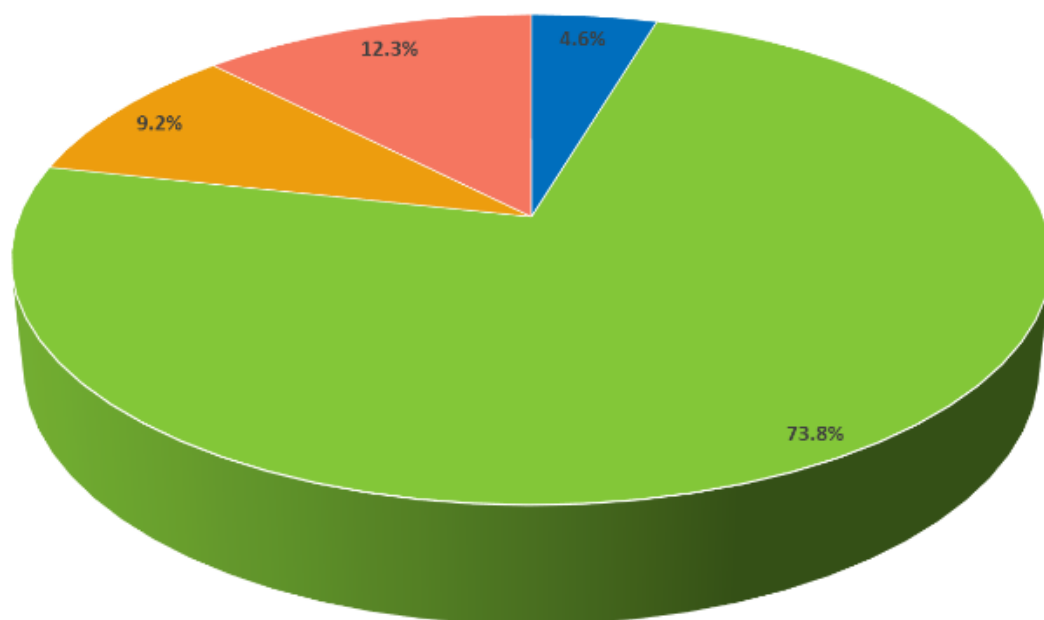

ЕВАЛУАЦИЈА ОДРЖАНИХ ОБУКА

Након сваке од 5 одржаних обука, присутни инспектори за заштиту животне средине јединица локалне самоуправе анонимно су попуњавали **Анкету**, с циљем утврђивања успешности одржаних обука и прикупљања повратних информација за планирање будућих обука. Резултати спроведене анализе показали су да су све области одлично презентоване од стране предавача. У наставку су приказане просечне оцене по областима обуке:

Отпад:	4,63
Заштита ваздуха:	4,60
Заштита природе:	4,62
Заштита од буке у жс:	4,38
Заштита од нејонизујућег зрачења:	4,88

Такође, на основу евалуације анкетних резултата, 73,8% инспектора за заштиту животне локалне самоуправе у будућим обукама очекује више практичних примера, што је податак који ће послужити за планирање активности за 2018. годину.

Шта вам је недостајало на одржаном семинару?

■ законодавни део ■ практични примери ■ закључци ■ остало

На основу прикупљених одговора готово сви учесници сложили су се да је овај вид семинара добар (94,9%), да ће одржани семинар унапредити њихов рад (87,2%), а за великом броју учесника семинар је пружио неопходне одговоре (61%).

За 87,2% учесника, организација обуке била је одлична.

Анализом свих анкетних листова и повратних информација прикупљених од стране инспектора за заштиту животне средине јединица локалне самоуправе који су прошли обуке, добијена је јасна слика о неопходности и значају успостављања и одржавања перманентних обука у будућности (97,4% учесника ће узети учешће на будућим семинарима).

ЗАКЉУЧЦИ

- Постављени циљ успостављања перманентног образовања и јачања компетенција инспекција из области заштите животне средине на свим нивоима је један од предуслова за напредак у области заштите животне средине у целини.
- Започето перманентно образовање инспекција из области заштите животне средине на свим нивоима унапредиће уједначеност, ефикасност и квалитет примене прописа из области заштите животне средине.
- Перманентно образовање инспекција и других субјеката из области заштите животне средине је значајна активност у процесу имплементације правних тековина ЕУ, што је наш стратешки циљ.